

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული შუალედური ფინანსური ანგარიშგება

2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით

წარმოდგენილი ანგარიშგება არის არა აუდირებული და ეფუძნება სს „ლიბერთი ბანკისა“ და მისი შვილობილი კომპანიების ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებულ ანგარიშებს.

სარჩევი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	1
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	5
2. მომზადების საფუძველი	6
3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	6
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	20
5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ	22
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	22
7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	23
8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	24
9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	25
10. ძირითადი საშუალებები	26
11. არამატერიალური აქტივები	27
12. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	28
13. სხვა აქტივები, გადახდილი ავანსები და სხვა ვალდებულებები	29
14. ვალდებულებები ფინანსური დაწესებულებების წინაშე	30
15. ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	31
16. სუბორდინირებული სესხი	31
17. კაპიტალი	32
18. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	34
19. წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან	34
20. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	35
21. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	35

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

შენიშვნები	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
	არა აუდიტებული	აუდიტებული
აქტივები		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6 503,355	641,617
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7 89,088	87,656
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	8 2,259,318	1,879,721
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9 244,141	239,654
ძირითადი საშუალებები	10 150,773	147,879
არამატერიალური აქტივები	11 55,456	55,893
აქტივის გამოყენების უფლება	12 32,104	32,964
გადახდილი ავანსები	13 9,528	4,689
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი	1,982	3,552
სხვა აქტივები	13 19,282	18,930
სულ აქტივები	3,365,027	3,112,555
ვალდებულებები		
ვალდებულებები ფინანსური დაწესებულებების წინაშე	14 173,489	349,727
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	15 2,626,274	2,233,650
საიჯარო ვალდებულება	12 32,831	35,897
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	1,800	835
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება	2,100	-
სხვა ვალდებულებები	13 36,823	30,145
სუბორდინირებული ვალი	16 106,545	112,460
სულ ვალდებულებები	2,979,862	2,762,714
კაპიტალი	17	
სააქციო კაპიტალი	54,629	54,629
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	35,558	35,558
გამოსყიდული აქციები	(10,138)	(10,138)
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები	4,565	4,565
გაუნაწილებელი მოგება	278,410	243,086
სხვა რეზერვები	22,141	22,141
სულ კაპიტალი	385,165	349,841
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	3,365,027	3,112,555

ვახტანგ ბაზუნაშვილი

ფინანსური დირექტორი

2022 წლის 8 აგვისტო

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2022 წლის 30 ივნისით დასრულებული საანგარიშგებო ექვსი თვისთვის

(ათას ლარში)

		30 ივნისით დასრულებული ექვსთვიანი პერიოდისთვის		
		შენიშვნები	2022	2021
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები			187,694	153,983
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები			10,743	11,779
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ			4,345	2,410
			202,782	168,172
საპროცენტო ხარჯი				
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ			(75,911)	(56,344)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ			(8,306)	(8,816)
სუბორდინირებული ვალი			(4,791)	(5,222)
			(89,008)	(70,382)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი			113,774	97,790
საკრედიტო ზარალის ხარჯი			(7,358)	(9,341)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯის შემდგომ			106,416	88,449
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	18		10,875	10,427
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:				
ოპერაციების და წარმოებული ინსტრუმენტების გადაფასება	19		5,784	(4,495)
საკურსო სხვაობები	19		(5,334)	4,906
სხვა შემოსავალი			16,567	7,573
			27,892	18,411
არასაპროცენტო შემოსავალი				
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	20		(48,660)	(39,535)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	20		(18,663)	(13,518)
ცვეთა და ამორტიზაცია	10, 11, 12		(17,072)	(17,189)
საოპერაციო საქმიანობაზე გაწეული სხვა ხარჯები			(10,376)	(8,623)
სხვა გაუფასურება და რეზერვები			(1,148)	(233)
			(95,919)	(79,098)
არასაპროცენტო ხარჯი				
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე			38,389	27,762
მოგების გადასახადის ხარჯი			(3,065)	(3,895)
ნახევარი წლის მოგება/(ზარალი)			35,324	23,867
სხვა სრული შემოსავალი			-	-
ნახევარი წლის მთლიანი სრული შემოსავალი			35,324	23,867
შემოსავალი აქციაზე:				
საბაზისო შემოსავალი ერთ აქციაზე (ღ-ში მთლიანი თანხა)			0.0077	0.0051
განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე (ღ-ში მთლიანი თანხა)			0.0077	0.0051

საკუთარი კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2022 წლის 30 ივნისით დასრულებული საანგარიშგებო ექვსი თვისთვის

(ათას ლარში)

	ბანკის აქციონერებისთვის მიკუთვნებადი						
	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გამოსყიდული აქციები	კონვერტი- რებადი პრივილეგ ირებული აქციები	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სხვა რეზერვები	სულ
2020 წლის 31 დეკემბერი	54,629	35,558	(10,138)	4,565	201,050	22,602	308,266
პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	-	23,867	-	23,867
გაყიდული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	-	-	-	-	-	(53)	(53)
2021 წლის 30 ივნისი (არა აუდირებული)	54,629	35,558	(10,138)	4,565	224,917	22,549	332,080
2021 წლის 31 დეკემბერი	54,629	35,558	(10,138)	4,565	243,086	22,141	349,841
პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	-	35,324	-	35,324
გაყიდული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	-	-	-	-	-	-	-
2022 წლის 30 ივნისი (არა აუდირებული)	54,629	35,558	(10,138)	4,565	278,410	22,141	385,165

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2022 წლის 30 ივნისით დასრულებული საანგარიშგებო ექვსი თვისთვის

(ათას ლარში)

		30 ივნისით დასრულებული ექვსთვიანი პერიოდისთვის		
		შენიშვნები	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
მიღებული პროცენტი			157,154	168,820
გადახდილი პროცენტი			(80,519)	(95,029)
მიღებული საკომისიო			18,700	18,861
გადახდილი საკომისიო			(7,888)	(8,447)
უცხოურ ვალუტებში განხორციელებული ოპერაციებიდან რეალიზებული წმინდა (ზარალი)/შემოსულობა			17,771	(4,495)
სხვა მიღებული შემოსავალი			7,958	7,722
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები			(53,515)	(37,231)
გადახდილი იჯარის პროცენტი			(797)	(2,194)
ზოგადი, ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო დანახარჯები			(15,813)	(12,924)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე			43,051	35,083
<i>წმინდა (ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში</i>				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ			(6,685)	60,502
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები			(82,490)	(186,185)
აგანსები და სხვა აქტივები			(7,934)	2,113
<i>წმინდა ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში</i>				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ			(163,764)	(19,759)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ			126,891	(136,540)
სხვა ვალდებულებები			(9,729)	1,992
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე			(100,660)	(242,794)
გადახდილი მოგების გადასახადი			-	(2,178)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები			(100,660)	(244,972)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა			(36,859)	(69,510)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან			32,684	87,078
არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების შეძენა			(11,772)	(27,293)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული / (საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები			(15,947)	(9,725)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან				
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		12	(3,627)	(7,757)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული / (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები			(3,627)	(7,757)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე			(18,028)	3,129
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა			(138,262)	(259,325)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში		6	641,617	632,102
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლოს		6	503,355	372,777

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „ლიბერთი ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) არის საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე 1993 წელს ჩამოყალიბებული სააქციო საზოგადოება. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში „სებ“) მიერ 1993 წლის 10 თებერვალს გაცემული #3500/10 ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

2017 წლის 13 ოქტომბერს ნიდერლანდების სამეფოს კანონმდებლობის ქვეშ დაფუძნებულმა და ორგანიზებულმა კომპანიამ „Georgian Financial Group B.V.“ (ყოფილი „European Financial Group B.V.“) შეიძინა ჯგუფის კაპიტალში 77.64%-იანი წილი. ბანკის საბოლოო ბენეფიციარული მფლობელები არიან ბატონი ირაკლი რუხაძე, ბატონი ბენ მარსონი და ბატონი იგორ ალექსევი.

ბანკი იღებს ანაზრებს მოსახლეობისგან, გაცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის საცალო და კორპორაციულ კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. მისი სათავო ოფისი მდებარეობს საქართველოში, თბილისში. ამასთან 2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მას აქვს 463 ფილიალი, სერვის-ცენტრი, სადისტრიბუციო ცენტრი და მობილური საბანკო სერვისცენტრი, რომლებიც მთელს საქართველოში ფუნქციონირებენ (2021 წლის 31 დეკემბრის: 459). ბანკის იურიდიული მისამართია ლიბერთი თაუერი, საქართველო, 0162 თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი #74.

2022 წლის 30 ივნისისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის პირდაპირი აქციონერები იყვნენ:

აქციონერი	2022		2021	
	წილობრივი მონაწილეობა, %	ხმის უფლება, %	წილობრივი მონაწილეობა, %	ხმის უფლება, %
Georgian Financial Group	74.38%	91.18%	74.38%	91.18%
ლიბერთი ბანკი (გამოყიდული აქციები)	18.43%	–	18.43%	–
სს „Heritage Securities“ (ნომინალური მფლობელი)	1.18%	–	1.29%	–
სხვა აქციონერები (რომელთაგან თითოეული ფლობს აქციათა 5%-ზე ნაკლებს)	6.01%	8.82%	5.90%	8.82%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

ბანკი წარმოადგენს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებულ კომპანიას და მისი ჩვეულებრივი აქციები განთავსებულია საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. მიმოქცევაში არსებულმა აქციებმა 2022 წლის 30 ივნისისთვის 7.9% შეადგინა (2021 წლის 31 დეკემბერი: 7.9%).

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერების მიერ. აქციონერებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ გამოშვების შემდეგ.

ბანკი წარმოადგენს ჯგუფის მშობელ კომპანიას (შემდგომში „ჯგუფი“), რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებულ შემდეგ საწარმოებს. ამ უკანასკნელებს 2022 და 2021 წლებში შეზღუდული რაოდენობით ოპერაციები ჰქონდათ განხორციელებული:

სახელწოდება		ჯგუფის მფლობელობაში არსებული წილი		დაფუძნების თარიღი	საქმიანობა
		რეგისტრაციის ქვეყანა	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	
შპს „Bus Stop“	საქართველო		100.00%	100.00%	2009 წლის 27 აგვისტო
სს „სმარტექსი“*	საქართველო		21.47%	21.47%	2009 წლის 5 იანვარი

* ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულია წილობრივი მეთოდით.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, წარმოებული ინსტრუმენტების საინვესტიციო ქონების და შენობა-ნაგებობების გარდა, ქვემოთ წარმოდგენილი ფინანსური აღრიცხვის პოლიტიკის მიხედვით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარი“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა სტანდარტში შესული გარკვეული ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

საპროცენტო განაკვეთის ბენშმარკების ფუნდამენტური რეფორმა – ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 39, ფასს (IFRS) 7, ფასს (IFRS) 4 და ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილებების მე-2 ეტაპი (შიდა საბანკო განაკვეთის (IBOR) რეფორმის მე-2 ეტაპი)

ცვლილებები დროებით შეღავათებს გულისხმობს, რომლებიც მიმართულია ფინანსურ საანგარიშგებო ეფექტებზე შიდა საბანკო შეთავაზებული განაკვეთის (IBOR) ალტერნატიული, თითქმის ურისკო საპროცენტო განაკვეთით (RFR) ჩანაცვლებისას. ცვლილებები მოიცავს შემდეგ პრაქტიკულ მიდგომებს:

- ▶ პრაქტიკულ მიდგომას სახელშეკრულებო ცვლილებების, ან ფულადი ნაკადების ცვლილების მოთხოვნაზე, რომელიც პირდაპირ მოითხოვება რეფორმით, ცვალადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებად მიჩნევა, რაც საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის მოძრაობის ეკვივალენტია.
- ▶ IBOR რეფორმით მოთხოვნილი ცვლილებების დაშვება, რომლებიც განხორციელდება ჰეჯირების აღნიშვნის და ჰეჯირების დოკუმენტირებისთვის ჰეჯირების ურთიერთობის შეწყვეტის გარეშე;
- ▶ დროებითი შეღავათის შეთავაზება საწარმოებისთვის განცალკევებით იდენტიფიცირებადი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, როდესაც RFR ინსტრუმენტი რისკ-კომპონენტის ჰეჯირებად განისაზღვრება.

ჯგუფი იყენებდა ცვლილებებით უზრუნველყოფილ პრაქტიკულ მიდგომებს.

„კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა“ 2021 წლის 30 ივნისის შემდეგ ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება

2020 წლის 28 მაისს ბასსს-მა გამოსცა ფასს (IFRS) 16-ის („იჯარა“) ცვლილება „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის შემცირება“. ცვლილებები მოიჯარეებს ათავისუფლებს საიჯარო მოდიფიკაციებზე ფასს (IFRS) 16-ის სახელმძღვანელო მითითებების გამოყენების ვალდებულებისგან, ისეთი საიჯარო ქირის შემცირებისთვის, რომლებიც წარმოიქმნება უშუალოდ კოვიდ-19-ის პანდემიის შედეგად. პრაქტიკული მიდგომის სახით, მოიჯარეს შეუძლია არ შეაფასოს კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის შემცირება მეიჯარისგან არის თუ არა იჯარის მოდიფიცირება. მოიჯარე, რომელიც ამ არჩევანს აკეთებს, ნებისმიერ ცვლილებას საიჯარო გადასახდელებში, რომელიც გამოწვეულია კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის შემცირებით იგივე წესით აღრიცხავს, როგორც მოხდებოდა ფასს (IFRS) 16-ის ფარგლებში ცვლილების აღრიცხვა, იმ შემთხვევაში, თუ ცვლილება არ იქნებოდა იჯარის მოდიფიცირება.

ცვლილებების გამოყენება 2021 წლის 30 ივნისამდე იგეგმებოდა, მაგრამ, იმის გამო, რომ კოვიდ-19-ის პანდემიის გავლენა კვლავ გრძელდება, 2021 წლის 31 მარტს ბასსს-მა გაახანგრძლივა პრაქტიკული მიდგომის გამოყენების პერიოდი 2022 წლის 30 ივნისამდე. ცვლილება ვრცელდება 2021 წლის 1 აპრილით დაწყებულ წლიურ საანგარიშგებო პერიოდებზე. თუმცა ჯგუფმა არ მიიღო კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა, მაგრამ გეგმავს პრაქტიკული მიდგომის გამოყენებას, თუ ის ამოქმედდება გამოყენების დაშვებულ პერიოდში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები, ანუ საწარმოები, რომლებიც ჯგუფის მიერ კონტროლდება, კონსოლიდირებულია. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ ჯგუფს აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების გასამყარებლად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში ფლობს ხმის ან სხვა მსგავსი უფლების უმრავლეს ნაწილზე ნაკლებს, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ სახელშეკრულებო შეთანხმება (შეთანხმებები) ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე სხვა პირებთან;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებებს და პოტენციური ხმის უფლებებს.

შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირდება ჯგუფის კონტროლის უფლების წარმოშობიდან და მათ აღარ გააჩნიათ აღნიშნული სტატუსი კონტროლის შეწყვეტისას. შიდაჯგუფური გარიგებები, ნაშთები და არარეალიზებული შემოსულობა ამ გარიგებებიდან, ასევე ზარალი ამ გარიგებებიდან, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას, კონსოლიდირებული ანგარიშგების შედგენის მიზნით სრულად გაქვითულია. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეცვლილია ჯგუფის მიერ მიღებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის შეცვლის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. ზარალი მიეწერება არასაკონტროლო პაკეტს მაშინაც კი, თუ ეს ბალანსის დეფიციტს იწვევს.

თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, ის ჩამოწერს შვილობილი კომპანიის აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს, უმცირესობის წილის საბალანსო ღირებულებას, კაპიტალში ასახულ ჯამურ საკუთრო სხვაობებს; ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას, ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას და მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას, ასევე მოახდენს შშობელი კომპანიის კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, რაც უწინ აღიარებული იყო სხვა სრულ შემოსავალში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ჯგუფი ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები დაანგარიშდება კაპიტალ-მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ჯგუფის წილი აისახება მოგებაში ან ზარალში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ჯგუფის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ტრანსაქციებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ჯგუფის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ ტრანსაქცია არ ამტკიცებს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით და სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს და ისეთ არაფინანსურ აქტივებს, როგორც არის საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აფასებს, საბალანსო უწყისის შედგენის ყოველ თარიღში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე; ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებით, ან მისი მიყიდვით ბაზრის სხვა მონაწილისათვის, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად – არაემპირიულ მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივის და ვალდებულებების შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების და ვალდებულებების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

თავდაპირველი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ინსტრუმენტების მართვის ბიზნეს-მოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და, მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა, გარიგების დანახარჯები ემატება ან აკლდება ამ თანხას.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

ჯგუფი ახდენს მისი ყველა ფინანსური აქტივის კლასიფიცირებას, აქტივების და აქტივის სახელშეკრულებო ვადების სამართავი ბიზნეს-მოდელის საფუძველზე, რომელიც ფასდება ქვემოთ მოცემულიდან ერთერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

ჯგუფი მისი წარმოებული ინსტრუმენტების და სავაჭრო პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ჯგუფმა შესაძლოა განსაზღვროს ფინანსური ინსტრუმენტი სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

ფინანსური ვალდებულებები, გარდა სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური თავდებობებისა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ისინი სავაჭროდ არიან ფლობილი, წარმოებული ინსტრუმენტებია ან გამოიყენება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრება.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ჯგუფი მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს მხოლოდ ამორტიზებული ღირებულებით, თუ დაცული იქნება ქვემოთ მოცემული პირობიდან ორივე:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამ პირობების შესახებ ინფორმაცია ქვემოთ არის განსაზღვრული.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ჯგუფი თავის ბიზნეს-მოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესად ასახავს როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს, მისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად.

ჯგუფის ბიზნეს მოდელი არ ფასდება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე. ის აფასებს აგრეგირებული პორტფელების უმაღლეს დონეზე და ის ეფუძნება ემპირიული ფაქტორების საფუძველზე, როგორიც არის შემდეგი:

- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ ჯგუფის შეფასების მნიშვნელოვანი ასპექტებია ასევე გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ოდენობა და დრო.

ბიზნეს-მოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება, 'ყველაზე ცუდი' და 'სტრესული შემთხვევის' სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადები რეალიზდება ისეთი ფორმით, რომელიც განსხვავდება ჯგუფის თავდაპირველი მოლოდინებისგან, ჯგუფი არ ცვლის ამგვარ ბიზნეს-მოდელში წარმოდგენილი დარჩენილი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას. ამის ნაცვლად ის ამგვარ ინფორმაციას იყენებს ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შეძენილი ფინანსური აქტივების შეფასებას.

SPPI-ტესტი

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე ეტაპის სახით, იმის განსასაზღვრად, აკმაყოფილებს თუ არა ის SPPI-ტესტის მოთხოვნებს, ჯგუფი ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს აფასებს.

ამ ტესტის მიზნებისთვის 'ძირითადი თანხა' განისაზღვრება ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების სახით, თავდაპირველი აღიარებისას და შესაძლოა შეიცვალოს ფინანსური აქტივის ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ ადგილი აქვს ძირითადი თანხის დაფარვას ან პრემიის/ფასდაკლების ამორტიზაციას).

სასესხო გარიგებებში პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები, ჩვეულებრივ, წარმოადგენს გადახდებს ფულის დროითი ღირებულების და საკრედიტო რისკისთვის. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად, ჯგუფი იყენებს მსჯელობას და ითვალისწინებს ისეთ შესაბამის ფაქტორებს, როგორიც არის ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც განისაზღვრება საპროცენტო განაკვეთი.

შედარებისთვის, სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც განსაზღვრავენ რისკების მინიმუმზე მეტ დაქვემდებარებას ან ისეთი სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში არასტაბილურობა, რომლებიც არ უკავშირდება ძირითად სასესხო გარიგებებს, არ წარმოშობს სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ თანხაზე. ასეთ შემთხვევებში, ფინანსური აქტივი სამართლიანი ღირებულებით უნდა შეფასდეს, მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და ამოუღებელი სასესხო ვალდებულება

ჯგუფი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, აკრედიტივებს და სასესხო ვალდებულებებს.

ფინანსური გარანტიები ფინანსურ ანგარიშგებაში თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით აღიარდება, რაც მიღებულ პრემიას წარმოადგენს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ჯგუფის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში თავდაპირველი აღიარების თანხაზე კუმულაციური ამორტიზაციით შემცირებულ ოდენობასა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის თანხას შორის უმაღლესით.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ამოუღებელი სასესხო ვალდებულება და აკრედიტივები წარმოადგენს ვალდებულებებს, რომლის ფარგლებშიც, ვალდებულების არსებობის პერიოდში, ჯგუფი ვალდებულია კლიენტზე გასცეს სესხი წინასწარ განსაზღვრული პირობებით. ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების მსგავსად, ეს ხელშეკრულებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნებში შედის.

ვალდებულებების შესრულების გარანტიები

ვალდებულების შესრულების გარანტიები წარმოადგენს ხელშეკრულებებს, რომლებიც უზრუნველყოფს ანაზღაურების გარანტიას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ვალდებულებების შესრულების გარანტიები არ გადასცემს საკრედიტო რისკს. ვალდებულების შესრულების საგარანტიო ხელშეკრულებების საფუძველზე რისკი წარმოადგენს შესაძლებლობას იმისა, რომ ადგილი აქვს მეორე მხარის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შეუსრულებლობას. შესაბამისად, ვალდებულებების შესრულების გარანტიები არ მიჩნევა ფინანსურ ინსტრუმენტებად და შესაბამისად ისინი არ ხვდებათ ფასს (IFRS) 9-ის ფარგლებში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფული და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან სახელშეკრულებო ვალდებულებებისაგან.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ჩვეულებრივი საქმიანობისას ჯგუფი სხვადასხვა პერიოდის განმავლობაში ინარჩუნებს ავანსებსა თუ ანაზღაურებს სხვა ბანკებში. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების თანხა აისახება გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებში ჯგუფი ახორციელებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციებს, რომლებშიც ძირითადი წილი უკავია სავალუტო ფორვარდებსა და სვოპებს სავალუტო გაცვლით და კაპიტალის ბაზრებზე. ასეთი ფინანსური ინსტრუმენტები ფლობილია სავაჭროდ და აისახება სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და სახელშეკრულებო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან ან როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან ინსტრუმენტის ხასიათიდან გამომდინარე.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ხდება ბიზნეს-მოდელის და მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების (SPPI) შეფასების საფუძველზე.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელშეკრულებო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ეს ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებების და მენაბრეების წინაშე, გამოშვებულ სასესხო ფასიან ქაღალდებსა და სუბორდინირებულ ვალს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაიქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების ერთდროულად დაფარვის სურვილი. ეს არ ეხება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებს და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

რესტრუქტურული სესხები

საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფი ახდენს სესხების რესტრუქტურიზაციას ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს უზრუნველყოფის საგანი. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას.

ჯგუფმა შეწყვიტა ისეთი ფინანსური აქტივის აღიარება, როგორც არის მომხმარებლებზე გაცემული სესხი, პირობების განმეორებით შეთანხმებისას როდესაც ის არსებითად ახალი სესხი ხდებოდა, რისი სხვაობაც აღიარდება აღიარების შეწყვეტით წარმოშობილი შემოსულობის ან ზარალის სახით, იმ პირობით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე აღრიცხული იქნება. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი ეტაპის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა კლიენტზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, ჯგუფი, სხვა საკითხებთან ერთად, ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაქტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს ცვლილება ინსტრუმენტის SPPI კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

თუ ცვლილება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, ცვლილება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ცვლილების საფუძველზე, ჯგუფი აღრიცხავს შემოსულობა ან ზარალის მოდიფიცირებას, რომლებიც წარმოდგენილია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით დაანგარიშებულ საპროცენტო შემოსავალში იმის გათვალისწინებით, რომ გაუფასურების ზარალი არ იქნება აღრიცხული.

ჯგუფის პოლიტიკის თანახმად, რესტრუქტურიზაციას ექვემდებარება მხოლოდ შეზღუდული რაოდენობის პროდუქტები. ყველა რესტრუქტურული სესხი კლასიფიცირდება მე-2 ეტაპის სესხებად და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი დეფოლტის განაკვეთები გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშების მიზნით. ჯგუფის პოლიტიკა ფინანსურ ინსტრუმენტს განსაზღვრავს „ლიკვიდირებულად“ და შესაბამისად ახდენს მის რეკლასიფიკაციას მე-2 ეტაპიდან, როდესაც განხორციელდება სულ მცირე სამი თანმიმდევრული გადახდა.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ჯგუფის მიერ აქტივის აღიარება ხდება მონაწილეობის შენარჩუნების პირობით. მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადმოცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ჩამოწერები

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ნაწილობრივ ან – მთლიანად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ჯგუფი შეწყვეტს აღდგენის განხორციელებას. თუ ჩამოსაწერი თანხა აღემატება დაგროვილი ცვეთის რეზერვს, სხვაობა თავდაპირველად აღირიცხება რეზერვზე დამატების სახით, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებაში. ნებისმიერი შემდგომი ანაზღაურება განეკუთვნება საკრედიტო ზარალის ხარჯს. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

იჯარა

i. ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ გადაიხადოს საიჯარო გადასახადები და აქტივის გამოყენების უფლება, რომლებიც წარმოადგენს საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლება

ჯგუფი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი გადაფასების მიხედვით. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. სანამ ჯგუფს არ ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ის მიიღებს საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლებას საიჯარო ვადის გასვლის შემდეგ, აღიარებული აქტივის გამოყენების უფლება ამორტიზირდება წრფივი დარიცხვის მეთოდით, მის მოსალოდნელ სასარგებლო ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმოკლესით. აქტივის გამოყენების უფლება გაუფასურებას ექვემდებარება.

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის ისეთი უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომლითაც გონივრულ ფარგლებში ისარგებლებს ჯგუფი და იჯარის შეწყვეტის გამო დარიცხული ჯარიმების გადახდებს, თუ საიჯარო ხელშეკრულების პირობებში გათვალისწინებულია ჯგუფის მიერ ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლება. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვა ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, იმ შემთხვევაში, თუ იჯარაში ნაგულისხმევი პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება – განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო ვადის ცვლილებას, ფიქსირებული საიჯარო გადახდების ცვლილებას ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების ცვლილებას.

მოკლევადიანი იჯარები

თანხა, რომელიც ჯგუფმა აღიარა მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებით შეადგენს 1,054 ლარს (2021 წ. ექვსი თვისთვის: 876 ლარი) (ანუ იმ იჯარების შემთხვევაში, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის უფლებას). საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

მნიშვნელოვანი მსჯელობა ხელშეკრულებების საიჯარო ვადის განსაზღვრაში განახლების თვისებით

ჯგუფი განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ, ან ნებისმიერი პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (გაგრძელება)

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, ჯგუფს შეუძლია იჯარით აიღოს აქტივები დამატებითი – სამიდან ხუთ წლამდე ვადით. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. ხელშეკრულების დაწყების თარიღის შემდეგ, ჯგუფი განმეორებით აფასებს იჯარის ვადას იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომელიც მისი კონტროლის ფარგლებშია ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების შესაძლებლობით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე (მაგ. ბიზნეს სტრატეგიის ცვლილება).

ii. საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მემკვიდრე

იჯარა, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკს და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

iii. ფინანსური იჯარა – ჯგუფი, როგორც მემკვიდრე

ჯგუფი იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს აღიარებს იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის ტოლი ოდენობით. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი მიმდინარე წმინდა ინვესტიციაზე. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების პირველად შეფასებაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ის წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის ხარჯების ჯამს.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო თანხებს შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებობდა ამოქმედებული იყო ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს “ჯგუფის” საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, შენობების გამოკლებით, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო თანხების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო თანხის აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

თვითღირებულებით პირველადი აღიარების შემდგომ, შენობა-ნაგებობები აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. შეფასება ტარდება იმ სიხშირით, რაც საკმარისია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

გადაფასების დღისთვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება აქტივის საბალანსო ღირებულებას და წმინდა თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების ოდენობით. გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასებისას მისი ოდენობის შემცირების აღდგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

მიწა და შენობა-ნაგებობები	2%-5%
ავეჯი და მოწყობილობები	10%-20%
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	15%-25%
სატრანსპორტო საშუალებები	20%-25%
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	10%-25%

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

მიწა სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება. საიჯარო ქონების გაუმჯობესება ამორტიზდება შესაბამისი იჯარით აღებული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე.

დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეული შესაბამისად განაწილებული პირდაპირი ცვლადი ხარჯები და ფიქსირებული ზედნადები ხარჯები. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

მესამე მხარეებისგან მიღებული კომპენსაცია ძირითადი საშუალებების იმ ერთეულებისთვის, რომლებიც გაუფასურდა, დაიკარგა ან გადაცემულ იქნა, შედის სხვა შემოსავალში, როდესაც მოხდება კომპენსაციის დებიტორული დავალიანების აღიარება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება

ჯგუფი გარკვეულ ქონებას ფლობს საინვესტიციო ქონების სახით, საიჯარო შემოსავლის მისაღებად, კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის ან ორივე მიზნით, და მათი გამოყენება ან ფლობა არ ხდება ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში გაყიდვის მიზნით. საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანსაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება. გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში არასაბანკო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და მიეკუთვნება სხვა შემოსავლის ან სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლებს.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა განსაზღვრული ვადით ფასდება. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ვადის – 1-10 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას.

კომპანიის შიგნით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

ხარჯი სამეცნიერო-კვლევით და საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოებზე

კვლევის ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება. ინდივიდუალური პროექტის საცდელ-საკონსტრუქტორო ხარჯები აღიარდება არამატერიალური აქტივის სახით, როდესაც ჯგუფს შესწევს უნარი მოახდინოს შემდეგის დემონსტრირება:

- ▶ ტექნიკურად განხორციელებადია არამატერიალური აქტივის დასრულება ისე, რომ აქტივის გამოყენება ან გაყიდვა გახდეს შესაძლებელი;
- ▶ მისი განზრახვა დაასრულოს აქტივი და მისი უნარი და განზრახვა გამოიყენოს და გაყიდოს ის;
- ▶ როგორ მოახდენს აქტივი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის გამომუშავებას;
- ▶ აქტივის დასრულებისთვის რესურსების ხელმისაწვდომობა;
- ▶ საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების მიმდინარეობისას ხარჯების საიმედოდ შეფასების უნარი.

საცდელი-საკონსტრუქტორო სამუშაოებზე გაწეული ხარჯის აქტივად თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, აქტივი თვითღირებულებით აღირიცხება, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. აქტივის ამორტიზაცია იწყება საცდელი-საკონსტრუქტორო სამუშაოების დასრულების და მას შემდეგ, რაც აქტივი გამოყენებისთვის ხელმისაწვდომი გახდება. მასზე ცვეთა მოსალოდნელი მომავალი სარგებლის პერიოდზე ერიცხება. ამორტიზაცია აღირიცხება საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში. შემუშავების პერიოდში აქტივი ყოველწლიურად ფასდება გაუფასურებაზე.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპენსიო და სხვა ვალდებულებები

ჯგუფს არა აქვს ცალკე საპენსიო სქემა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემის გარდა. ჯგუფს ასევე არა აქვს გათვალისწინებული საპენსიო შეღავათები.

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი და დამატებით შეტანილი კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

სააქციო კაპიტალი

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ბანკი შეიძენს ბანკის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები ასახულია საშუალო შეწონილი ღირებულებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები ცხადდება, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღება მოსალოდნელია.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ჯგუფი ანგარიშობს საპროცენტო შემოსავალს სასესხო ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI), ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გაუფასურებული აქტივების გამოკლებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოდნელი გადახდების ან ფულადი სახსრების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტის ვადაზე ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ჯგუფი საპროცენტო შემოსავალს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული, ჯგუფი დაუბრუნდება საპროცენტო შემოსავლის ბრუტო საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

საპროცენტო შემოსავალი მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხულ ყველა ფინანსურ აქტივებზე აღიარდება სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მუხლში „სხვა საპროცენტო შემოსავალი“.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან კლიენტებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში, როდესაც ხდება შესაბამისი შესასრულებელი მოვალეობების დაფარვა. მასში საკომისიო შემოსავალიც შედის. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

დროის კონკრეტულ მომენტში გამომუშავებული საკომისიო შემოსავალი

ანგარიშსწორებიდან, ფულადი გზავნილებიდან, კომუნალური გადასახადებიდან და ფულადი ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიოები აღიარდება საბაზისო ოპერაციის დასრულებისთანავე. თითოეული ოპერაცია განიხილება ინდივიდუალურ შესასრულებელ მოვალეობად.

საოპერაციო მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

მოლაპარაკებების წარმოებისთვის ან მესამე მხარისთვის ტრანსაქციის თაობაზე მოლაპარაკებებში მონაწილეობისთვის (როდესაც ჯგუფის შესასრულებელი მოვალეობა აქტივების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის ან ბიზნესების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები) მიღებული გასამრჯელო აისახება საბაზისო ოპერაციის დასრულებისთანავე. გასამრჯელო და გასამრჯელოს გარკვეული კომპონენტები, რომლებიც კონკრეტულ შესასრულებელ ვალდებულებებს უკავშირდება, აღიარდება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ. როდესაც ხელშეკრულება განსაზღვრულია ცვლადი საზღაური, გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი აღიარდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც იარსებებს მაღალი ალბათობა იმისა, რომ აღიარებული კუმულაციური შემოსავლის თანხის მნიშვნელოვანი შემობრუნება არ მოხდება, სანამ ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა საბოლოოდ არ მოგვარდება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

შემოსავალი დივიდენდებიდან

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ჯგუფს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიების სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარიგებები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელმძღვანელო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში.

2022 წლის 30 ივნისისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფმა შემდეგი გაცვლითი კურსი გამოიყენა:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
ლარი / 1 აშშ დოლარი	2.9289	3.0976
ლარი / 1 ევრო	3.0821	3.5040

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთ შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს საბალანსო ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და წლის ბოლოს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ შემოსავალსა და ხარჯებზე. შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვა ხდება უწყვეტად. ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებასა და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც გარემოებათა გათვალისწინებით მიზანშეწონილად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამგვარი შეფასებებისგან სხვადასხვა დაშვებების თუ პირობების მიხედვით. ქვემოთ მოცემულია შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს (IFRS) 9-ის საფუძველზე, ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიასთან მიმართებაში, საჭიროებს მსჯელობას, კერძოდ, მომავალი ფულადი ნაკადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების თანხის და ვადების შეფასებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრის და საკრედიტო რისკში მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებისას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაანგარიშებლად ჯგუფი იყენებს კომპლექსურ მოდელებს, რომლებიც ეყრდნობა რამდენიმე საბაზისო დაშვებას ცვლადი მონაცემების არჩევასთან და მათ ურთიერთ დამოკიდებულებასთან დაკავშირებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ჯგუფის კრედიტის გაცემის შიდა მოდელი, რომელიც დეფოლტების შესაძლებლობებს ინდივიდუალურ ქულებს ანიჭებს;
- ▶ ჯგუფის კრიტერიუმები იმის შესაფასებლად, მნიშვნელოვნად ხომ არ გაზრდილა საკრედიტო რისკი და ამიტომ ფინანსური აქტივების რეზერვები ხომ არ უნდა შეფასდეს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით და ხარისხობრივად;
- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის შემუშავება, მათ შორის სხვადასხვა ფორმულის და ამოსავალი მონაცემების შერჩევა;
- ▶ ასოციაციების განსაზღვრა მაკროეკონომიკურ სცენარებს და ისეთ ეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს შორის, როგორიც არის უმუშევრობის დონე და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულება, მოსალოდნელი დეფოლტი, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გავლენა;
- ▶ მომავალზე ორიენტირებული მაკროეკონომიკური სცენარების და მათი ალბათობის კოეფიციენტის შერჩევა ეკონომიკური ამოსავალი მონაცემებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მისაღებად.

ჯგუფი რეგულარულად ამოწმებს თავის სასესხო პორტფელს, რათა შეაფასოს მსესხებლის გადახდისუნარიანობა, ჩაატაროს გაუფასურების შემოწმება და განსაზღვროს გაუფასურების ზარალის ოდენობა საკუთარ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ისეთ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს აქვს ფინანსური სირთულეები და მსგავს მსესხებლებთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. ანალოგიურად, ჯგუფი სამომავლო ფულად ნაკადებში ცვლილებებს იმ მოპოვებად მონაცემებზე დაყრდნობით განსაზღვრავს, რომლებიც მიუთითებენ, რომ მსესხებლების გადახდის სტატუსი გაუარესდა. ხელმძღვანელობა ალბათობებს განსაზღვრავს მსესხებლებთან ურთიერთობის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რა დროსაც ითვალისწინებს დეფოლტის შემთხვევების მსგავსებასა და დეფოლტის შემთხვევაში მიღებულ დანაკარგებს. ჯგუფი თავის გამოცდილებაზე დაყრდნობით აკორექტირებს ერთგვაროვანი სესხების ჯგუფის ემპირიულ მონაცემებს, რათა ასახოს არსებული ვითარება და საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრა ხდება არსებული ეკონომიკური ვითარების საფუძველზე.

საინვესტიციო ქონების და შენობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

საინვესტიციო ქონება და შენობები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის ის თანხა, რომლითაც შეფასების დღეს შეიძლება აქტივი გაიცვალოს საქმის მცოდნე და გარიგების მსურველ მხარეებს შორის “გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით” შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების შესაბამისად.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონების და შენობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

ჯგუფის შენობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2020 წლის 31 დეკემბერი იყო (მე-10 შენიშვნა).

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შემოსავლის მეთოდის გამოყენებით, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდზე დაყრდნობით. აღნიშნული ითვალისწინებს ნებისმიერი მიმდინარე იჯარის ხელშეკრულების და სხვა ხელშეკრულებების პირობებს და როდესაც ეს ხელმისაწვდომია, ისეთ მტკიცებულებებს, როგორებიც არის ანალოგიური ძირითადი საშუალებების იჯარის მიმდინარე საბაზრო ფასი, შესადარისი ადგილმდებარეობა და პირობები. გამოიყენება დისკონტირების განაკვეთები, რომლებიც ასახავს ფულადი ნაკადების მოცულობისა და პერიოდულობის გაურკვევლობის საბაზრო შეფასებებს. სამომავლო ფულადი ნაკადების დაშვებები მოიცავს მიწის იჯარასთან თუ შესყიდვასთან დაკავშირებით ფულადი სახსრების გადინების პროგნოზს.

ზემოაღნიშნული შეფასებები ექვემდებარება შემდგომ ცვლილებას ახალი გარიგებების შესახებ მიღებული ინფორმაციისა და ახალი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე.

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობა აფასებს მთლიან ჯგუფს, როგორც ერთ საოპერაციო სეგმენტს – საბანკო ბიზნესს. სეგმენტის საქმიანობის შედეგი იზომება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული მოგება-ზარალის და ჯგუფის დონეზე განხორციელებული მოგების გადასახადის მსგავსად.

ჯგუფი ოპერირებს გეოგრაფიულ ბაზარზე – საქართველოში. ვინაიდან ჯგუფის აქტივები განთავსებულია ერთ გეოგრაფიულ ერთეულში, ჯგუფის გარე შემოსავალი, მთლიანი აქტივები და კაპიტალის დანახარჯებიც ამავე ერთეულშია განთავსებული.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	245,957	261,951
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	25,409	39,133
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	121,087	33,798
90 დღემდე ვადიანი ანაბარი საკრედიტო დაწესებულებები	111,575	306,735
	504,028	641,617
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(673)	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	503,355	641,617

2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, 105,393 ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 24,943 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებზე ევთოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ ბანკებში, რომლებიც კონტრაქტებზე გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში.

(ათას ლარში)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგი ასეთია:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
A-	53,164	–
BBB+	52,228	24,908
BBB	–	–
BBB-	–	1,442
BB-	13,158	3,689
B	914	3,123
B+	4	402
შეფასების გარეშე	1,619	234
სულ	121,087	33,798

საკრედიტო დაწესებულებებში ვადიანი ანაზრების საკრედიტო რეიტინგი 90 დღემდე ვადით არის შემდეგი:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
A-	58,578	–
BBB+	52,997	–
BB-	–	306,735
სულ	111,575	306,735

ცხრილებში მოცემულია საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს „Fitch Ratings“ მიერ მინიჭებული რეიტინგები. ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ნაშთიდან 1,593 ლარი მე-2 ეტაპს განეკუთვნება, დანარჩენი კი 1-ელ ეტაპს.

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	66,805	71,062
განთავსებული საგარანტიო ანაზრები	21,586	15,921
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაზარი	850	837
	89,241	87,820
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(153)	(164)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	89,088	87,656

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე ანაზრების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. სებ-ის ნორმატიული აქტების შესაბამისად, ჯგუფს შეზღუდული აქვს ანაზარზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. ჯგუფი ვალდებულია იქონიონ სავალდებულო პროცენტიანი ანაზარი სებ-ში კლიენტებისგან და არარეზიდენტი საფინანსო ინსტიტუტებისგან მოზიდული საშუალო სახსრების 5%-დან 25%-მდე (2021 წ.: 5%-დან 25%-მდე) ოდენობით შესაბამისი პერიოდისთვის ლარში და უცხოურ ვალუტებში.

(ათას ლარში)

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ (გაგრძელება)

2022 წლის 30 ივნისისთვის, 21,586 ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 15,921 ლარი) წარმოადგენდა საგარანტიო ანაბარს, რომელიც განთავსებული იყო სვოპ გარიგებების დასაფინანსებლად გაფორმებული სვოპ დილერთა საერთაშორისო ასოციაციის (ISDA) ჩარჩო ხელშეკრულების „კრედიტის უზრუნველყოფის შესახებ დანართით“ განსაზღვრული ვარიაციული და საიმედოობის მარჟებისთვის. ვარიაციული მარჟა დროდადრო იცვლება ფორვარდულ ხელშეკრულებებში საბაზრო კოტირებების მიხედვით გადაფასებისას. ჯგუფის სვოპ შეთანხმებებით გათვალისწინებული აქტივები და ვალდებულებები შეიძლება უზრუნველყოფის საგანთან გაიქვითოს გარკვეულ გარემოებებში შესაბამისი ჩარჩო ხელშეკრულების ურთიერთგადაფარვის პირობების თანახმად. 2022 წლის 30 ივნისისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წარმოებული აქტივები და შესაბამისი გადახდილი უზრუნველყოფა არ აკმაყოფილებდა გაქვითვის კრიტერიუმებს ბასს (IAS) 32-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“ მიხედვით.

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების ყველა ნაშთი პირველ ეტაპს განეკუთვნება.

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
კომერციული სესხები	807,166	576,361
სამომხმარებლო სესხები	572,674	487,031
კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით	355,980	397,350
მიკროსესხები	281,799	261,470
იპოთეკური სესხები	176,181	166,105
სალომზარდო სესხები	175,445	142,313
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	2,369,245	2,030,630
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(109,927)	(150,909)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	2,259,318	1,879,721

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2022 წლის 30 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 177,020 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 7.84%-ს (2021 წ. 31 დეკემბერი: 188,983 ლარი და 9.35%, შესაბამისად). ამ სესხებთან მიმართებაში განისაზღვრა 2,419 ლარის (2021 წ. 31 დეკემბერი: ლ 3,773) რეზერვი.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები კლიენტების ტიპების მიხედვით:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
ფიზიკური პირები	1,547,491	1,451,897
კერძო კომპანიები	821,754	578,733
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	2,369,245	2,030,630
გამოკლებული – სესხების გაუფასურების რეზერვი	(109,927)	(150,909)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	2,259,318	1,879,721

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია (გაგრძელება)

სესხები საქართველოს ფარგლებში, ძირითადად შემდეგ დარგებზეა გაცემული:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
ფიზიკური პირები	1,547,491	1,451,897
ვაჭრობა და მომსახურება	415,045	310,938
მშენებლობა	95,091	65,442
ჯანდაცვა	32,541	36,589
სოფლის მეურნეობა	125,209	34,260
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციები	779	33,637
ენერგეტიკა	57,007	29,471
სამთო მრეწველობა	22,946	26,029
ტურიზმი და სასტუმროს ბიზნესი	13,466	16,117
წარმოება	14,332	15,885
ტრანსპორტირება და კომუნიკაცია	3,085	1,648
სხვა	42,253	8,717
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	2,369,245	2,030,630
გამოკლებული – სესხების გაუფასურების რეზერვი	(109,927)	(150,909)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	2,259,318	1,879,721

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საგალო ფასიანი ქაღალდები</i>	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	235,779	240,106
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	8,787	–
	244,566	240,106
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(425)	(452)
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საგალო ფასიანი ქაღალდები	244,141	239,654

2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, 31,646 ლარის (2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 169,434 ლარი) ღირებულების საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები იყო დაგირავებული საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხის უზრუნველსაყოფად.

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთია:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ავიჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუტერუ- ლი ტექნიკა და საოფისე ადჭურვი- ლობა	სატრანს- პორტო საშუალებები	საიჯარო ქონების გაუმჯობესებ ა	დაუმთა- ვრებელი აქტივები	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	92,817	110,759	40,263	17,376	14,276	-	275,491
შესყიდვები	106	2,562	6,148	27	1,066	-	9,909
გასვლები	-	-	(20)	(139)	(66)	-	(225)
გადაფასება	-	-	-	-	-	-	-
გადაცემა	-	-	-	-	-	-	-
2022 წლის 30 ივნისი	92,923	113,321	46,391	17,264	15,276	-	285,175
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	1,817	70,342	31,843	15,863	7,747	-	127,612
ცვეთის ხარჯი	923	4,103	1,344	402	608	-	7,380
გასვლები	-	(393)	(20)	(114)	(63)	-	(590)
გადაფასება	-	-	-	-	-	-	-
2022 წლის 30 ივნისი	2,740	74,052	33,167	16,151	8,292	-	134,402
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	91,000	40,417	8,420	1,513	6,529	-	147,879
2022 წლის 30 ივნისი	90,183	39,269	13,224	1,113	6,984	-	150,773

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ავიჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუტერუ- ლი ტექნიკა და საოფისე ადჭურვი- ლობა	სატრანს- პორტო საშუალებები	საიჯარო ქონების გაუმჯობესებ ა	დაუმთა- ვრებელი აქტივები	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	91,987	107,190	38,607	17,692	16,143	-	271,619
შესყიდვები	612	3,628	795	9	230	-	5,274
გასვლები	-	(268)	(373)	(313)	(1,517)	-	(2,471)
გადაფასება	-	-	-	-	-	-	-
გადაცემა	-	-	-	-	-	-	-
2021 წლის 30 ივნისი	92,599	110,550	39,029	17,388	14,856	-	274,422
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	-	62,156	29,757	15,221	7,651	-	114,785
ცვეთის ხარჯი	867	4,247	1,205	515	675	-	7,509
გასვლები	-	(267)	(369)	(313)	(433)	-	(1,382)
გადაფასება	-	-	-	-	-	-	-
2021 წლის 30 ივნისი	867	66,136	30,593	15,423	7,893	-	120,912
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	91,987	45,034	8,850	2,471	8,492	-	156,834
2021 წლის 30 ივნისი	91,732	44,414	8,436	1,965	6,963	-	153,510

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ჯგუფის მიწა და შენობა-ნაგებობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2020 წლის 31 დეკემბერი იყო. შენობა-ნაგებობების გადაფასების შედეგად, საბალანსო ღირებულება 7,176 ლარით გაიზარდა, საიდანაც 104 ლარი მოდიოდა მანამდე გაუფასურებულ შენობებზე, ამიტომ შესაბამისი შემოსულობა გადაფასებიდან აღიარებული იქნა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ჯგუფის შენობები სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2022 და 2021 წლებში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

შენობა-ნაგებობები თვითღირებულების მეთოდით რომ შეფასებულიყო, მათი საბალანსო ღირებულება იქნებოდა:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
თვითღირებულება	66,326	65,714
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(14,754)	(14,091)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	51,572	51,623

სრულად გაცვეთილი, მაგრამ ჯერ კიდევ ექსპლუატაციაში მყოფი ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება ასეთია:

	ავიჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუტერულ- ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	ავტოს- ატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	სულ
ხარჯის თანხა					
2022 წლის 30 ივნისი	34,445	25,058	13,834	2,452	75,789
2021 წლის 31 დეკემბერი	31,779	24,499	12,910	1,874	71,062

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების, მათ შორის კომპიუტერული პროგრამებისა და ლიცენზიების დინამიკა ასეთია:

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზიები
თვითღირებულება	
2020 წლის 31 დეკემბერი	98,400
შესყიდვები	4,949
2021 წლის 30 ივნისი	103,349
2021 წლის 31 დეკემბერი	114,072
შესყიდვები	5,584
2022 წლის 30 ივნისი	119,656
დაგროვილი ამორტიზაცია	
2020 წლის 31 დეკემბერი	46,062
ამორტიზაციის დანარიცხი	6,187
2021 წლის 30 ივნისი	52,249
2021 წლის 31 დეკემბერი	58,179
ამორტიზაციის დანარიცხი	6,021
2022 წლის 30 ივნისი	64,200
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
2021 წლის 30 ივნისი	51,100
2021 წლის 31 დეკემბერი	55,893
2022 წლის 30 ივნისი	55,456

(ათას ლარში)

12. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის აქტივის გამოყენების უფლების და საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მოძრაობა პერიოდის განმავლობაში:

	აქტივის გამოყენების უფლება – შენობები	საიჯარო ვალდებულებები
2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	32,964	35,897
შესყიდვები	4,819	4,819
ცვეთის ხარჯი	(3,671)	–
საპროცენტო ხარჯი	–	797
გადახდები	–	(4,912)
დღგ-ის გადახდა	–	488
სხვა შემოსავალი	–	–
გასვლები	(3,613)	(2,446)
ცვეთა აქტივის გასვლისას	1,605	–
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	–	(1,812)
2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	32,104	32,831

	აქტივის გამოყენების უფლება – შენობები	საიჯარო ვალდებულებები
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	34,419	40,958
შესყიდვები	8,036	8,036
ცვეთის ხარჯი	(3,493)	–
საპროცენტო ხარჯი	–	968
გადახდები	–	(5,176)
დღგ-ის გადახდა	–	484
სხვა შემოსავალი	–	–
გასვლები	(9,947)	(7,716)
ცვეთა აქტივის გასვლისას	3,696	–
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	–	(1,015)
2021 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	32,711	36,539

ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ხარჯს მოკლევადიანი იჯარებიდან 1,054 ლარის (2021 წ. ექვსი თვე: 876 ლარი) ოდენობით. 2022 წლის ექვსთვიან პერიოდზე იჯარებთან დაკავშირებით ჯგუფის ფულადი ნაკადების გადინებამ ჯამში შეადგინა 4,912 ლარი (2021 წ. ექვსი თვე: 5,176 ლარი).

(ათას ლარში)

13. სხვა აქტივები, გადახდილი ავანსები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
მოთხოვნები დებიტორების მიმართ	4,139	3,293
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	3,714	2,823
საინვესტიციო ქონება	3,491	3,491
დებიტორული დავალიანება სადაზღვევო მოთხოვნებიდან	2,176	2,654
დებიტორული დავალიანება ფულადი გადარიცხვების სისტემის ოპერატორების მიმართ	1,363	2,483
დასაკუთრებული ქონება	1,165	1,054
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	1,111	1,138
დებიტორული დავალიანება გადახდილი გარანტიებიდან	950	950
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	797	825
წარმოებული აქტივი	299	1,093
სხვა	4,041	2,609
სულ	23,246	22,413
გამოკლებული – სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(3,964)	(3,483)
სხვა აქტივები	19,282	18,930

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება ძირითადად მოიცავს “ზ” კლასის საოფისე ფართს ზუგდიდის საქმიან ნაწილში, რომლის საერთო საიჯარო ფართიც 1,582 კვ.მ.-ია, ასევე თბილისის გარეთ მდებარე რამდენიმე შენობა-ნაგებობას.

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში. ბოლო გადაფასების თარიღი 2021 წლის 31 დეკემბერი იყო. შეფასება ჩაატარა აკრედიტებულმა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა, რომელსაც აქვს აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ასევე აქვს გამოცდილება შესაფასებელი საინვესტიციო ქონების ანალოგიური კატეგორიისა და ადგილმდებარეობის ქონების შეფასებაში. გამოყენებულია შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის მიერ რეკომენდებული შეფასების მოდელები და შეფასება შეესაბამება ფასს 13-ის პრინციპებს. დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ **Error! Reference source not found.** შენიშვნა.

სამართლიანი ღირებულების გადაფასების გარდა, საინვესტიციო ქონებაში მნიშვნელოვანი მოძრაობა არ ყოფილა.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2022 და 2021 წლებში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

ავანსები მოიცავს

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	7,029	2,148
პროფესიული მომსახურებისთვის გადახდილი ავანსი	529	676
წინასწარ გადახდილი დაზღვევა	362	974
წინასწარ გადახდილი იჯარა	80	78
სხვა	1,528	813
სულ გადახდილი ავანსები	9,528	4,689

(ათას ლარში)

13. სხვა აქტივები, გადახდილი ავანსები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
წარმოებული ვალდებულება	21,246	9,844
დარიცხული პრემია	4,270	5,023
დავალიანება კრედიტორების მიმართ	2,668	4,650
სხვადასხვა კრედიტორები	1,353	1,469
დაუფარავი თანხები	1,211	1,589
სასესხო ვალდებულებების ანარიცხი	1,166	1,258
საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა	1,123	1,694
ზარალის ანარიცხები საოპერაციო რისკებიდან	84	883
სხვა	3,702	3,735
სხვა ვალდებულებები	36,823	30,145

14. ვალდებულებები ფინანსური დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები ფინანსური დაწესებულებების წინაშე მოიცავს შემდეგს:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები	84,739	97,753
სებ-ისგან ნასესხები სახსრები	59,184	246,137
ადგილობრივი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაზღაურებები	15,817	838
მიმდინარე ანგარიშები	13,749	4,999
ვალდებულებები ფინანსური დაწესებულებების წინაშე	173,489	349,727

2022 წლის 9 ივნისს ჯგუფმა სებ-ისგან მიიღო 29,000 ლარის სესხი, რომელსაც დაფარვის ვადა აქვს 2022 წლის 7 ივლისს, ხოლო 2022 წლის 29 ივნისს – 30,000 ლარის სესხი, რომელსაც დაფარვის ვადა აქვს ასევე 2022 წლის 7 ივლისს. სესხების გაცემა მოხდა უზრუნველყოფის საფუძველზე, სესხის თანხის ოდენობით ნომინალური ღირებულებით.

2020 წლის სექტემბერში ჯგუფმა გააფორმა 15 მილიონი აშშ დოლარის (4.87%) სესხის ხელშეკრულება აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების ფინანსურ კორპორაციასთან (DFC) და 15 მილიონი ევროს (1-ლი ტრანში – 4,5 მილიონი ევრო საპროცენტო განაკვეთით 1.54% და მე-2 ტრანში – 10,5 მილიონი ევრო საპროცენტო განაკვეთით 1.17%) სესხის ხელშეკრულება ევროპის საინვესტიციო ბანკთან (EIB), რომელთა დაფარვის წელია 2027 წელი. 2021 წლის განმავლობაში ბანკმა ახალი თანხები მოიზიდა 2,113 მილიონი ევროს (3.8%) და 2,22 მილიონი ევროს (3.87%) ოდენობით მიკრო დაფინანსების განვითარების ფონდისგან (MEF), რომელთა დაფარვის ვადა იყო 2025 წლის 31 იანვარი და 2.5 მილიონი ევრო (1.36%) ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან (EIB), დაფარვის ვადით 2026 წლის 17 დეკემბერი.

(ათას ლარში)

15. ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს შემდეგს:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
მიმდინარე ანგარიშები	1,425,221	1,291,708
ვადიანი ანაბრები (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით)	1,201,053	941,942
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	2,626,274	2,233,650
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფა	4,643	1,327

2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, 485,592 ლარის (18.5%) ოდენობის ვალდებულებები კლიენტების მიმართ ათ უმსხვილეს მომხმარებელზე მოდიოდა (2021 წლის 31 დეკემბერი: 518,705 ლარის (23.2%)).

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს ანგარიშებს კლიენტების შემდეგ ტიპებთან:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
ფიზიკური პირები	1,302,224	1,220,349
კერძო საწარმოები	468,719	440,604
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	855,331	572,697
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	2,626,274	2,233,650

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე ეკონომიკის სექტორების მიხედვით:

	30 ივნისი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
ფიზიკური პირები	1,302,224	1,220,349
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	855,331	572,697
უძრავი ქონების მშენებლობა	226,936	257,327
არასაბანკო ფინანსური ორგანიზაციები	66,274	70,929
ტრანსპორტირება და კომუნიკაცია	48,170	21,171
სასოფლო მეურნეობა	13,793	7,380
ვაჭრობა და მომსახურება	5,357	12,655
ენერგეტიკა	4,601	1,544
სამთო-მოპოვებითი ინდუსტრია	112	67
სხვა	103,476	69,531
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	2,626,274	2,233,650

16. სუბორდინირებული სესხი

ბანკი გამოსცემს არაუზრუნველყოფილი სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულებებს (SLC) გაყიდვა მაღალშემოსავლიან ფიზიკურ და იურიდიულ კლიენტებზე. ჯგუფს არ გააჩნია სუბორდინირებული ვალდებულებები საწარმოების წინაშე, რომელიც აღემატება მთლიანი სუბორდინირებული სესხის 10%-ს. სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულებების გამოშვების ძირითადი მიზანია მეორადი კაპიტალის მოზიდვა ჯგუფის კაპიტალიზაციის მხარდასაჭერად.

2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა 106,545 ლარის ოდენობით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 112,460 ლარი) დაუფარავი სუბორდინირებული ვალი. აქედან, ბაზელ III-ის საფუძველზე, სეზ-ის მოთხოვნების თანახმად, მეორადი კაპიტალისთვის მიკუთვნებადი ვალის ამორტიზებული ღირებულება 63,460 ლარი იყო (2021 წლის 31 დეკემბერი: 74,104 ლარი).

(ათას ლარში)

16. სუბორდინირებული სესხი (გაგრძელება)

	სუბორდინირებული ვალუა
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	113,572
გაცემულ სესხზე მიღებული შემოსავალი	-
სესხის დაფარვა	-
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	(3,819)
სხვა	(62)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 30 ივნისისთვის	109,691
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	112,460
გაცემულ სესხზე მიღებული შემოსავალი	-
სესხის დაფარვა	-
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	(5,882)
სხვა	(33)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 30 ივნისისთვის	106,545

17. კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ბანკის ნებადართული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 7,500,000,000 ჩვეულებრივი აქციისგან. აქედან 5,502,254,354 გამოშვებული იყო, ხოლო 5,462,874,502 ჩვეულებრივი აქცია სრულად იყო განაღდებული 1,013,828,327 გამოსყიდული აქციის ჩათვლით (2021 წლის 31 დეკემბერი: ნებადართული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 7,500,000,000 ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან 5,502,254,354 იყო გამოშვებული, ხოლო 5,462,874,502 სრულად იყო განაღდებული 1,013,828,327 გამოსყიდული აქციის ჩათვლით). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა 0.01 ლარი. გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი რაოდენობიდან 39,379,845 (2021 წ.: 39,379,845) აქცია გადავადებული გადახდის პრინციპით არის მიყიდული „Stichting Liberty ESOP“-ისთვის და მიეკუთვნება თანამშრომელთა წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის პროგრამას. ამ აქციებზე გრანტები 2020 წლის 1 იანვრამდე მიენიჭა. ჯგუფს არ აქვს თანამშრომელთა აქციათა ოფციონების მიმდინარე გეგმები 2022 ან 2021 წლებში.

აქციონერებმა ჯგუფის სააქციო კაპიტალში შენატანი განახორციელეს ლარში და ისინი უფლებამოსილნი არიან დივიდენდები და კაპიტალის ნებისმიერი განაწილება მიიღონ ლარში.

კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები

კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები მუდმივია და მათი კონვერტირება, მფლობელის სურვილისამებრ, შეიძლება ბანკის ჩვეულებრივ აქციებად კონვერტაციის ფასით, რომელიც წარმოადგენს წინა კალენდარული წლის ბოლოსთვის ბანკის ფასს-ის შესაბამისად აუდიტის მიხედვით ჩვეულებრივი აქციების საბალანსო ღირებულების 1.05-ზე გამრავლებულ ოდენობას, მიმოქცევაში არსებულ ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე (გამოსყიდული აქციების გამოკლებით).

კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდების განაკვეთი წელიწადში 17%-ია, გადაიხდება ყოველწლიურად და ექვემდებარება აქციონერთა საერთო კრების მიერ დამტკიცებას ყოველ წელს. დივიდენდები არ არის კუმულაციური. კონვერტაციის ოფციონი თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის კაპიტალის კომპონენტის სახით არის კლასიფიცირებული.

დივიდენდის გადახდა დამოკიდებულია ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე და საქმიანობის შედეგზე და კაპიტალის ადეკვატურობის გონივრულ მოთხოვნებზე და შეიძლება, სხვა მიზეზებთან ერთად, შეიზღუდოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

(ათას ლარში)

17. კაპიტალი (გაგრძელება)

საბაზისო/განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე

ჯგუფი წარმოადგენს მონაცემებს ერთ აქციაზე საბაზისო და განზავებული შემოსავლის შესახებ თავისი ჩვეულებრივი აქციებისთვის. საბაზისო შემოსავალი ერთ აქციაზე გამოითვლება ბანკის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელთა წმინდა მოგების ან ზარალის შეფარდებით პერიოდის განმავლობაში მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობის საშუალო შეწონილ რაოდენობასთან (გამოსყიდული აქციების გამოკლებით). განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე განისაზღვრება ჩვეულებრივი აქციების მფლობელების მოგების ან ზარალის და მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობის დაკორექტირებით, პოტენციური ჩვეულებრივი აქციების განზავების ეფექტის გათვალისწინებით (მაგრამ გამოსყიდული აქციების გათვალისწინების გარეშე), რომლებიც მოიცავს თანამშრომლებისთვის გაცემულ ოფციონებს და კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებს.

ანგარიშგების პერიოდის განმავლობაში მიმოქცევაში მყოფი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა იყო 4,488,426,027 (2021 წ.: 4,488,426,027), შესაბამისად, შემოსავალი აქციაზე 2022 წლის ექვს თვეზე შეადგენდა 0,0077 ლარს (2021 წ. ექვსი თვე: 0,0051 ლარი).

დივიდენდები

2022 წლის ექვს თვიან პერიოდში ბანკს არ გადაუხდია დივიდენდები თავის ჩვეულებრივ, თუ კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე. 2021 წელს ბანკს არ გადაუხდია დივიდენდი თავის ჩვეულებრივ აქციებზე, ხოლო 21 კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადახდილმა დივიდენდის ოდენობა იყო 776 ლარი.

სხვა რეზერვები

სხვა რეზერვების დინამიკა ასეთია:

2020 წლის 31 დეკემბერს

გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გათვალისწინებით

გაყიდული აქტივის გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გათვალისწინებით

ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით

2021 წლის 31 დეკემბერს

გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გათვალისწინებით

გაყიდული აქტივის გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გათვალისწინებით

ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით

2022 წლის 30 ივნისი

ძირითადი
საშუალებების
გადაფასების
რეზერვი

22,602

–

–

(461)

22,141

–

–

–

22,141

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების გაზრდის და შემცირებების აღრიცხვისათვის, იმ პირობით, თუ ამგვარი შემცირება უკავშირდება კაპიტალში ადრე ასახული იმავე აქტივის ზრდას.

(ათას ლარში)

18. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მოიცავს შემდეგს:

	30 ივნისი, 2022	30 ივნისი, 2021
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	9,494	10,496
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	4,505	4,950
ფულადი გადარიცხვები	2,119	1,430
საკასო ოპერაციები	1,235	980
კომუნალური გადახდებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი	1,097	887
გარანტიები და აკრედიტივები	267	94
სხვა	47	35
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	18,764	18,872
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(6,409)	(7,662)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(609)	(513)
კომუნალურ გადახდებზე გაწეული საკომისიო ხარჯი	(284)	(156)
საკასო ოპერაციები	(526)	(14)
გარანტიები და აკრედიტივები	(61)	(100)
გასამრჯელო და საკომისიო ხარჯი	(7,889)	(8,445)
წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	10,875	10,427

ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ჯგუფის ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მეტწილად წარმოდგენილია შემოსავლით გასამრჯელოსა და საკომისიოებიდან. 2022 წლის 30 ივნისით დასრულებული ექვს თვიანი პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან შეადგენდა 18,764 ლარს (2021 წ.: 18,872 ლარი).

ჯგუფი იყენებს ფასს (IFRS) 15-ის 121-ე მუხლით გათვალისწინებულ პრაქტიკული მიზანშეწონილობის პრინციპს და არ წარმოადგენს ინფორმაციას დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადაც მაქსიმუმ ერთი წელია.

19. წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან

	30 ივნისი, 2022	30 ივნისი, 2021
გარიგებებიდან	9,623	3,346
საკურსო სხვაობებიდან	(5,334)	646
ვალუტაში გამოსახული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა შედეგი	(3,839)	(3,581)
	450	411

სავალუტო წარმოებული ინსტრუმენტის წმინდა შედეგი მოიცავს 8,148 ლარის ოდენობით (2021 წ. ექვსი თვე: 3,266 ლარი რეალიზებული ზარალი) რეალიზებულ შემოსულობას, რაც წარმოდგენილია სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში გარიგების მუხლში.

(ათას ლარში)

20. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	30 ივნისი, 2022	30 ივნისი, 2021
ხელფასები	38,713	33,264
ცვალებადი ყოველთვიური პრემია	5,677	3,743
სამუშაოს შესრულებასთან დაკავშირებული პრემიალური თანხები	4,270	2,528
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	48,660	39,535

თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა წლის განმავლობაში:

	30 ივნისი, 2022	30 ივნისი, 2021
მუდმივი დასაქმება		
წამყვანი ხელმძღვანელობა	4	5
საშუალო რანგის ხელმძღვანელობა	140	180
სულ თანამშრომლები	4,710	4,877
დროებითი დასაქმება		
სულ თანამშრომლები	707	738
სულ	5,561	5,800

	30 ივნისი, 2022	30 ივნისი, 2021
მარკეტინგი და რეკლამა	4,159	1,943
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	1,955	1,497
კომუნალური ხარჯი	1,890	1,761
კომუნიკაციები	1,835	825
საოფისე მარაგები	1,600	1,129
იჯარა და ქირა	1,511	1,255
საოპერაციო გადასახადები	1,365	1,324
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	931	824
დაზღვევა	918	837
დაცვა-უსაფრთხოება	351	535
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	245	115
მგზავრობის ხარჯი	196	163
სხვა	1,707	1,310
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	18,663	13,518

21. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

(ათას ლარში)

21. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

პერიოდის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებებიდან მიღებული შესაბამისი შემოსავალი და ხარჯი ასეთია:

	30 ივნისი, 2022			30 ივნისი, 2021		
	აქციონერი	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	აქციონერი	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა
1 იანვრის მდგომარეობით დაუფარავი საერთო სესხები	7,635	7,382	897	–	10,573	491
ნახევარი წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	1,047	4,697	11	7,897	2,689	210
სესხის დაფარვა ნახევარი წლის განმავლობაში	(62)	(4,807)	(97)	(255)	(1,268)	(14)
30 ივნისის მდგომარეობით დასაფარი მთლიანი სესხები	8,620	7,272	811	7,642	11,994	687
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 30 ივნისის მდგომარეობით	(501)	(59)	(4)	(72)	(392)	(4)
30 ივნისის მდგომარეობით დასაფარი წმინდა სესხები	8,119	7,213	807	7,570	11,602	683
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	–	1,531	8	–	3,427	16
საპროცენტო შემოსავალი	343	537	28	191	826	29
ანაზრები* 1 იანვარს	–	12,405	40	–	13,126	20
ნახევარი წლის განმავლობაში მიღებული ანაზრები	–	–	18	–	13	41
ნახევარი წლის განმავლობაში დაფარული ანაზრები	–	–	–	–	–	–
სხვა მოძრაობები**	–	(676)	–	–	(484)	(20)
ანაზრები 30 ივნისს	–	11,729	58	–	12,655	41
მიმდინარე ანგარიშები 30 ივნისს	155	33,957	1,535	543	10,331	2,813
ანაზრებსა და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო ხარჯი	–	594	8	2	878	23
სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო ხარჯი	–	–	–	–	–	–
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	2	178	2	2	361	1
საოპერაციო საქმიანობაზე გაწეული სხვა ხარჯები	–	–	–	–	–	–

* ანაზრებში შედის ვადიანი ანაზრები და სადეპოზიტო სერტიფიკატები, ასევე შემნახველი ანგარიშები.

** წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან.

(ათას ლარში)

21. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ სამეურნეო ერთეულებს მიეკუთვნებიან ის ორგანიზაციები, რომლებზეც ჯგუფის აქციონერები გარკვეულ კონტროლს ახორციელებენ და რომლებიც ჯგუფის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ.

2022 წლის 30 ივნისით ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი შედგებოდა 6 ადამიანისგან (2021 წ.: 10) და მათი ანაზღაურება მოიცავდა შემდეგს:

	<i>30 ივნისი, 2022</i>	<i>30 ივნისი, 2021</i>
ხელფასები, პრემიები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	4,308	1,853
ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება, სულ	4,308	1,853